

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 64.452/1
van 30 november 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en het Varenderfgoedbesluit van 27 november 2015 naar aanleiding van de ex-post evaluatie’

Op 16 oktober 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 30 november 2018, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende de wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en het Varenderfgoedbesluit van 27 november 2015 naar aanleiding van de ex-post evaluatie’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 27 november 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pierrot T’KINDT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 november 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt er hoofdzakelijk toe om diverse wijzigingen aan te brengen in het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 naar aanleiding van de evaluatie *ex post* van de regelgeving inzake onroerend erfgoed. Daarnaast worden in dat besluit, luidens het verslag aan de Vlaamse Regering, een aantal “punctuele aanpassingen, optimalisaties en correcties” aangebracht (hoofdstuk 1 van het ontwerp).

Voorts worden wijzigingen aangebracht in het Varenderfgoedbesluit van 27 november 2015 (hoofdstuk 2 van het ontwerp). Hoofdstuk 3 bevat overgangsbepalingen en regelt de inwerkingtreding van het decreet van 4 (lees: 13) juli 2018 ‘houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie’.

3.1. Het ontwerp vindt vooreerst rechtsgrond in de bepalingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 waaraan wordt gerefereerd in het tweede lid van de aanhef, al dan niet gelezen in samenhang met de algemene bevoegdheid tot uitvoering van de decreten, die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, met dien verstande:

- dat daarin nog preciezer kan worden verwezen naar de artikelen 3.2.1, tweede lid, 1° en 2°, 3.6.1, tweede lid, 2°, 5.4.1, vierde lid, 5.4.6, § 1, vierde lid, en § 3, 5.4.9, derde, vierde en vijfde lid, 5.4.13, derde lid, 5.4.17, derde, vierde en vijfde lid, 5.4.21, tweede lid, 5.5.3, § 1, derde lid, 2°, en § 2, 5.5.4, vierde lid, 6.4.4, § 1, tweede lid, 8.1.1, § 1, vierde lid, en § 2, derde lid, 8.1.3, tweede lid, 10.1.1, tweede lid, 10.2.1, tweede lid, en 10.2.2, tweede lid;

- dat daarin ook dient te worden gerefereerd aan de artikelen 3.7.1, tweede lid, 6.4.2, 6.4.6, vierde lid, 8.1.2, derde lid, 10.3.5 en 11.5.13, tweede lid;

- dat daarin niet dient te worden verwezen naar de artikelen 5.4.8, 5.4.10, 5.4.12, 5.4.16, 5.4.22 en 10.4.2.

3.2. Daarnaast vinden de ontworpen wijzigingen van het Varenderfgoedbesluit van 27 november 2015 rechtsgrond in de artikelen 8, § 3, 9, § 1, en 10, van het decreet van 29 maart 2002 ‘tot bescherming van varend erfgoed’.

3.3. Voor de bepaling die betrekking heeft op de inwerkingtreding van het decreet van 13 juli 2018 is de rechtsgrond te vinden in artikel 74, eerste lid, van dat decreet.

3.4. De ontworpen artikelen 8.4.1 en 8.4.2 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 (artikelen 91 en 92 van het ontwerp) voorzien in een regeling voor het erkennen van een beschermd goed, een erfgoedlandschap, of een representatief onderdeel ervan, als open erfgoed. Vergeleken met de huidige bepalingen, wordt thans de koppeling verbroken tussen een erkenning als open erfgoed en de goedkeuring van een beheersplan, behalve als voorwaarde voor de verkrijging van een erfgoedpremie. Dit heeft tot gevolg dat voor de rechtsgrond van de voormelde bepalingen dan ook geen beroep meer kan worden gedaan op artikel 8.1.1, § 1, vierde lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Aangezien voor een op zichzelf staande erkenningsregeling als open erfgoed evenmin een beroep kan worden gedaan op een andere bepaling van dat decreet, desgevallend in samenhang gelezen met de algemene uitvoeringsbevoegdheid, moet worden geconcludeerd dat voor die regeling in de huidige stand van de wetgeving geen rechtsgrond voorhanden is. Het staat aan de steller van het ontwerp om de voornoemde ontworpen bepalingen, evenals de overgangsregeling die dienaangaande is opgenomen in artikel 152 van het ontwerp, in het licht van het voorgaande te herzien. Indien de ontworpen bepalingen ongewijzigd in het ontwerp zouden worden behouden, kunnen deze eerst doorgang vinden nadat daarvoor een deugdelijke decretale grondslag is gecreëerd.

VORMVEREISTEN

4. Een aantal bepalingen van het ontwerp houdt verband met de verwerking van persoonsgegevens omschreven in artikel 4, 1) en 2), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.¹

Artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met de verwerking van persoonsgegevens.

Uit het aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, bezorgde dossier blijkt niet dat over de ontworpen regeling het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd ingewonnen. Dat vormvereiste moet bijgevolg alsnog worden vervuld.

Indien de voorliggende tekst als gevolg daarvan zou worden gewijzigd of aangevuld, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, overeenkomstig artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, eveneens

¹ Zie bijvoorbeeld de artikelen 29 tot 32 van het ontwerp, in de mate dat ze betrekking hebben op natuurlijke personen.

worden voorgelegd aan de afdeling Wetgeving. Bovendien zal in de aanhef van het ontwerp van het vervuld zijn van dat vormvereiste melding moeten worden gemaakt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerkingen

5. Een groot aantal bepalingen van het ontwerp strekken ertoe het bezorgen van gegevens per “beveiligde zending” te vervangen door mededelingen die “schriftelijk” worden gedaan.²

In het verslag aan de Vlaamse Regering wordt die wijziging geduid als “de reductie van de vormvereiste van de beveiligde zending tot de gevallen (...) waar dit omwille van de rechtszekerheid absoluut vereist is”.

De vraag rijst evenwel of wel degelijk in alle gevallen waarin de beveiligde zending wordt vervangen door een schriftelijke mededeling, daardoor de beoogde rechtszekerheid niet in het gedrang komt.³ Het staat aan de steller van het ontwerp om de betrokken bepalingen van het ontwerp in het licht daarvan nog aan een bijkomend onderzoek te onderwerpen.

² Luidens het verslag aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp wordt met “schriftelijk” bedoeld, een “verzending per e-mail, per gewone brief of via een door het agentschap ter beschikking gesteld elektronisch platform”.

³ In dat verband valt te denken aan de volgende bepalingen van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014, zoals ze bij het ontwerp worden gewijzigd of ingevoegd:

- (mogelijke) beslissingen tot weigering van erkenningsaanvragen: artikel 3.3.6 (artikel 13 van het ontwerp), alsook telkens het eerste en (nieuwe) derde lid van de artikelen 3.5.5, 3.6.4 en 3.7.5 (artikel 33, 1° en 4°, 43, 1°, en 46, 1°, van het ontwerp);
- beslissingen tot of gelijk aan een intrekking van een toegekend voordeel: artikel 3.7.11, vijfde lid (artikel 47, 3°, van het ontwerp) en het derde lid (samen te lezen met het vierde lid) van de artikelen 10.1.13 en 10.1.27 (artikel 13 van het ontwerp);
- de beslissing tot weigering van een melding, waardoor die onuitvoerbaar wordt: tweede vervanging in artikel 6.3.12, eerste lid (artikel 66 van het ontwerp);
- de beslissing om een beheersplan slechts voorwaardelijk goed te keuren of af te keuren: artikel 8.1.6, § 2, eerste lid, en § 3, derde lid (artikel 75 van het ontwerp);
- beslissingen over een administratief beroep: artikelen 8.1.10, vierde lid, en 8.3.11, derde lid (artikelen 79, 3°, en 90, 3°, van het ontwerp);
- beslissingen die tot gevolg (kunnen) hebben dat een subsidie of premie niet (volledig) wordt uitbetaald of (gedeeltelijk) moet worden terugbetaald: (nieuw) vierde lid van de artikelen 10.1.12 en 10.1.26 (artikelen 99, 2°, en 107, 2°, van het ontwerp), artikel 11.2.23, derde lid (artikel 122 van het ontwerp), artikelen 11.2.40, 11.3.14, 11.4.14, derde lid, en 11.6.1 (artikel 13 van het ontwerp), en artikel 11.8.12, tweede lid (artikel 141 van het ontwerp);
- beslissingen tot weigering van een premieaanvraag: artikelen 11.2.20 en 11.3.10 (artikelen 121, 2°, en 132, 2°, van het ontwerp).

6. Sommige bepalingen van het ontwerp vormen een gehele of gedeeltelijke herhaling of parafrasering van bepalingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.⁴

Bepalingen van een hogere regeling in herinnering brengen door ze over te nemen of te parafraseren in een lagere regeling dient te worden vermeden. Niet alleen is een dergelijke werkwijze op het normatieve vlak overbodig aangezien ze geen nieuwe norm tot stand brengt, maar bovendien kan ze tot verwarring leiden over de precieze aard van het in de lagere regeling opgenomen voorschrift en kan ze inzonderheid aanleiding ertoe zijn dat later uit het oog wordt verloren dat alleen de hogere regelgever het desbetreffende voorschrift kan wijzigen.

Een herhaling van decretale bepalingen in een besluit van de Vlaamse Regering kan dan ook alleen maar worden gedoogd in zoverre die noodzakelijk is voor de leesbaarheid van dat besluit, in welk geval een uitdrukkelijke verwijzing naar de relevante decreetsbepaling het aangewezen middel zal zijn om de aard van die bepaling herkenbaar te houden (“conform artikel ... van het decreet”).

De redactie van de desbetreffende ontworpen bepalingen moet dienovereenkomstig worden aangepast en de strekking ervan moet verenigbaar zijn met die van de overgenomen hogere regel. Het hernemen van een hogere regel dat geen meerwaarde biedt, dient in elk geval te worden vermeden.

Aanhef

7. Het tweede en het derde lid van de aanhef dienen in overeenstemming te worden gebracht met hetgeen hiervoor over de rechtsgrond is opgemerkt. Daarbij dient ook de wetshistoriek van de vermelde bepalingen te worden nagekeken.

Artikel 3

8. In het ontworpen artikel 3.2.1, eerste lid, 5°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 dient aan het einde ervan het woord “gebeurt” te worden geschrapt.

Artikel 28

9. De tekst van het ontworpen artikel 3.5.1/1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 stemt overeen met die van het geldende artikel 3.5.1 van dat besluit, dat zelf wordt vervangen bij artikel 27 van het ontwerp, maar is niet langer actueel, in zoverre de ontvankelijkheid van een aanvraag tot erkenning als archeoloog erin wordt afhankelijk gesteld van de indiening door de betrokkene van een overzicht “van alle verslagen die hij moet indienen overeenkomstig artikel 14, § 1, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot

⁴ Zie bijvoorbeeld de ontworpen artikelen 8.1.1, eerste lid, en 11.2.1, derde lid, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 (artikelen 72 en 113, *in fine*, van het ontwerp), ten opzichte van de artikelen 8.1.1, § 1, eerste lid, en 10.4.2, eerste lid, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, nadat aan hem een vergunning is verleend als vermeld in artikel 6 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium”, en van een motivering voor een eventuele niet-indiening van bepaalde van die verslagen. Het voornoemde decreet van 30 juni 1993 en het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 zijn inmiddels immers opgeheven.⁵ De tekst dient dan ook te worden herzien, rekening houdend met deze opheffing.

Artikel 29

10.1. Als een van de voorwaarden voor erkenning als archeoloog type 1 wordt in het ontworpen artikel 3.5.2, 3°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 voor een natuurlijke persoon vereist dat die persoon “op het moment van de aanvraag beschik[t] over een archeologische opgravingservaring van minimaal *een jaar* gedurende de tien jaar die voorafgaan aan de datum van de aanvraag tot aanduiding”, terwijl in het geval van een aanvraag tot erkenning als archeoloog type 1 door een rechtspersoon in het ontworpen artikel 3.5.3, eerste lid, 4°, van hetzelfde besluit (artikel 31 van het ontwerp) de voorwaarde wordt gesteld dat die rechtspersoon “minstens beschik[t] over één erkende archeoloog type 1, zoals vermeld in artikel 3.5.2 (...) die kan bewijzen dat hij beschikt over een opgravingservaring van minstens *drie jaar* gedurende de tien jaar die voorafgaan aan de datum van de aanvraag tot aanduiding als erkende archeoloog”.

Op die wijze wordt een verschil in behandeling gecreëerd al naargelang de erkenning als archeoloog type 1 wordt aangevraagd door een natuurlijke persoon of door een rechtspersoon, hetgeen naar redelijkheid moet kunnen worden verantwoord uit het oogpunt van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Van die verantwoording wordt dan het best melding gemaakt in het bij het ontworpen besluit gevoegde verslag aan de Vlaamse Regering.

10.2. Die opmerking is ook relevant voor het ontworpen artikel 3.5.7/1, 6° en 7°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 (artikel 35 van het ontwerp).

11.1. In het ontworpen artikel 3.5.2, 6°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 schrijft men “een gerechtelijke reorganisatie” (niet: “een gerechtelijk akkoord”).⁶

11.2. Dezelfde opmerking geldt voor de ontworpen artikelen 3.5.2/1, 4°, 3.5.3, eerste lid, 7°, en 3.5.3/1, 6°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 (artikelen 30 tot 32 van het ontwerp).

⁵ Respectievelijk bij artikel 12.2.1, 3°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en bij artikel 66, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2015 ‘houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en van diverse besluiten wat betreft technische aanpassingen en archeologie en houdende vaststelling van lijst van aangeduide erkende archeologen’. Die bepalingen zijn in werking getreden op 1 april 2016 (enig artikel, 1° en 3°, van het ministerieel besluit van 25 maart 2016 ‘houdende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het besluit van de Vlaamse Regering van 4 december 2015 houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 op 1 april 2016’).

⁶ Zie boek XX, titel V, van het Wetboek van economisch recht.

Artikel 31

12. In het ontworpen artikel 3.5.3, tweede lid, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 dient te worden verwezen naar “de diploma’s, vermeld in artikel 3.5.2, 1°,” (niet: “artikel 3.5.2, eerste lid, 1°,”) van dat besluit.

Artikel 33

13. In artikel 33, 4°, van het ontwerp schrijve men, met betrekking tot artikel 3.5.5 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, “het bestaande vierde lid, dat het derde lid wordt,” (niet: “het bestaande vierde laatste lid, dat het derde lid wordt,”).

Artikel 39

14. Het ontworpen artikel 3.5.10 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 is, wat betreft de vermelding van de mogelijke schriftelijke reactie van de betrokkene op diens schorsing als archeoloog, in paragraaf 1, tweede lid, en het gevolg dat het agentschap daaraan kan geven, in paragraaf 2, tweede lid, niet afgestemd op de mogelijkheid dat de schorsing kan worden betwist, en behoeft in dat opzicht aanvulling.

15. In de laatste zin van voormeld artikel 3.5.10, § 2, tweede lid, wordt beter geschreven “binnen de termijn bepaald in paragraaf 1, tweede lid,” (niet: “binnen de gestelde termijn”).

Artikel 41

16.1. Gelet op artikel 33, 3°, van het ontwerp, dat strekt tot opheffing van artikel 3.5.5, tweede lid, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, dient in artikel 41 van het ontwerp een nieuw punt 2° te worden ingevoegd om artikel 3.5.14, tweede lid, van het voornoemde besluit mede te wijzigen door, met betrekking tot de verwijzing erin naar “de termijn vermeld in artikel 3.5.5, vierde lid”, het woord “vierde” te vervangen door het woord “derde”. Het bestaande punt 2° van artikel 41 is dan te vernummeren tot een punt 3°.

16.2. Hetzelfde geldt voor artikel 45 van het ontwerp, met betrekking tot het daarbij te wijzigen artikel 3.6.12, tweede lid, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, als gevolg van artikel 43, 3°, van het ontwerp, dat de opheffing van artikel 3.6.4, tweede lid, van voornoemd besluit tot voorwerp heeft en zo doorwerkt naar de verwijzing in de eerstgenoemde bepaling van dat besluit naar “de termijn vermeld in artikel 3.6.4, vierde lid”.

16.3. Ten gevolge van de opheffing van artikel 3.7.5, tweede lid, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, waarin artikel 46, 3°, van het ontwerp voorziet, zal in het ontwerp tussen artikel 47 en 48 nog een artikel moeten worden ingevoegd, om daarbij ook artikel 3.7.13, tweede lid, in de voormelde zin te wijzigen, gelet op de verwijzing in die laatste

bepaling naar “de termijn vermeld in artikel 3.7.5, vierde lid”. Artikel 48 en de daaropvolgende artikelen van het ontwerp dienen dan eveneens te worden vernummerd.

Artikel 47

17. Met betrekking tot het ontworpen vijfde lid van artikel 3.7.11 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 (artikel 47, 3°, van het ontwerp) rijst de vraag of, naast de intrekking van het kwaliteitslabel, die wordt vermeld in de tweede zin van dat lid, als mogelijk effect van de kennisgeving van de beslissing van het agentschap ook nog melding zou moeten worden gemaakt van de opheffing van de schorsing van dat label, toegekend aan een onroerendergoedondernemer. Dit is alvast het geval in het bestaande vierde lid van voormeld artikel 3.7.11, bij de bepaling van de termijn voor de beslissing van het agentschap.

Artikel 50

18. In het ontworpen artikel 5.4.1/1, eerste lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 schrijve men in de eerste zin “kan in een gemeentelijk reglement in vrijstellingen voorzien” en “een plan waarop die percelen nauwkeurig worden aangeduid” (niet: “kan in een gemeentelijk reglement vrijstellingen voorzien” en “een plan waarop die percelen nauwkeurig op worden aangeduid”).

Artikel 61

19. In het ontworpen artikel 5.6.1, eerste lid, 2° en 3°, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 schrijve men telkens “het niet akte nemen” (niet: “het niet in akte nemen”).

Artikel 75

20. In de eerste zin van paragraaf 1 van het ontworpen artikel 8.1.6 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 schrijve men “het voormelde decreet” (niet: “voormelde decreet”).

21. In de laatste zin van paragraaf 4 van hetzelfde ontworpen artikel wordt het best gepreciseerd dat wordt overgegaan tot kennisgeving aan het Agentschap voor Natuur en Bos als advies is verleend “met toepassing van paragraaf 1”.

Artikel 79

22. In de inleidende zin van artikel 79 van het ontwerp moet bij de verwijzing naar het wijzigende besluit van de Vlaamse Regering de datum van dat besluit worden gecorrigeerd in “4 december 2015” (niet: “2014”).

Artikel 83

23. De vervanging van het opschrift van onderafdeling 3 van hoofdstuk 8, afdeling 3, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 is zonder voorwerp. De ontworpen en de bestaande tekst van dat opschrift, zoals die laatste is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, zijn immers dezelfde.⁷ Artikel 83 moet dan ook uit het ontwerp worden weggelaten.

Artikel 90

24. In de eerste zin van het ontworpen artikel 8.3.11, tweede lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 schrijve men dat een beroepschrift schriftelijk wordt “ingediend” (niet: “ingesteld”).

Artikel 98

25. Met betrekking tot het geval waarin “de erkenning van een erkende onroerendergoedgemeente die in het werkingsgebied ligt gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst ingetrokken wordt”, wordt in het ontworpen artikel 10.1.10, vierde lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 (artikel 98, 3°, van het ontwerp) het best nauwkeuriger verwezen naar “artikel 3.2.12, vijfde lid,” (niet: “artikel 3.2.12”) van dat besluit.

Artikel 115

26. In het ontworpen artikel 11.2.10 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 worden de gevallen bepaald waarin een verhoogde erfgoedpremie van 60% van de aanvaarde kostenraming, exclusief btw, kan worden toegekend voor beheer, werkzaamheden of diensten betreffende bepaalde erfgoedelementen.

In verband met het geval van beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, bepaald in het eerste lid, 1°, rijst de vraag waarom kathedralen worden uitgezonderd van het vereiste dat voor de gebouwen van een erkende eredienst een actueel kerkenbeleidsplan bestaat. Die uitzondering wordt dan ook het best toegelicht bij de bespreking van die bepaling in het verslag aan de Vlaamse Regering.

Met betrekking tot het in het eerste lid, 2°, vermelde geval van beschermde goederen met een publieksfunctie die eigendom zijn van “een gemeente, autonoom gemeentebedrijf, OCMW, OCMW-vereniging of een sociale huisvestingsmaatschappij” rijst de vraag of niet eveneens melding moet worden gemaakt van een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

⁷ Zie artikel 52 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 ‘betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van natuurreservaten’, BS 18 oktober 2017, 94.515.

Artikel 116

27. In het ontworpen artikel 11.2.11, § 1, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden kennelijk verwijzingen beoogd naar, in punt 2°, “de erkenningsvoorwaarden voor open erfgoed, vermeld in artikel 8.4.1” (niet: “artikel 8.1.4”) en, in punt 3°, de in het geval van artikel 8.1.4, § 2, derde lid, geldende afwijkende “openstellingsvoorwaarden” (niet: “opstellingsvoorwaarden”).

Artikel 119

28.1. In het ontworpen artikel 11.2.18, eerste lid, 5°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 dient te worden verwezen naar “het onderhoudslogboek, vermeld in artikel 11.2.12, § 1, tweede lid” (niet: “artikel 12.2.12, § 1, tweede lid”).

28.2. Hetzelfde geldt voor het ontworpen artikel 11.2.28, eerste lid, 9°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 (artikel 124 van het ontwerp).

Artikel 126

29. In het ontworpen artikel 11.2.37, eerste lid, 4°, van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 moet worden verwezen naar “een aanvullende premie van 10% als vermeld in artikel 11.2.12, § 1,” (niet: “artikel 12.2.12, § 1,”).

Artikel 140

30.1. In de eerste zin van het eerste lid van het ontworpen artikel 11.7.9 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 schrijve men dat het agentschap nagaat of de aanvraag “voldoet aan artikel 11.7.7” (niet: “alle elementen vermeld in artikel 11.7.7 bevat”, aangezien in laatstgenoemd artikel geen vermelding van elementen voorkomt).

30.2. Dezelfde opmerking geldt voor het eerste lid van het ontworpen artikel 11.9.9 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, wat betreft de verwijzing daarin naar artikel 11.9.7 (artikel 143 van het ontwerp).

31.1. In voormeld ontworpen artikel 11.7.9 wordt het derde lid van de geldende tekst van dat artikel niet hernomen, behalve wat betreft het aspect van de onvolledigheid van de desbetreffende premieaanvraag. Dat doet een leemte ontstaan inzake de mogelijkheid dat die aanvraag (definitief) wordt geweigerd en de kennisgeving van die weigeringsbeslissing aan de aanvrager.⁸ Het ontworpen artikel behoeft in dat opzicht te worden aangevuld.

⁸ De tweede zin van het eerste lid van het ontworpen artikel 11.7.9 betreft enkel de vaststelling van de onvolledigheid van een premieaanvraag en de mogelijkheid om die aan te vullen, niet de weigering ervan.

31.2. Dezelfde opmerking geldt voor het ontworpen artikel 11.9.9 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 (artikel 143 van het ontwerp).

Artikel 143

32. In het ontworpen artikel 11.9.1, eerste lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 schrijve men, in punt 1°, “een te bouwen of in aanbouw zijnd huis of appartement” (niet: “in aanbouw zijnde”), en, in punt 2°, “verkrijgers wier werkzaamheid” (of: “verkrijgers van wie de werkzaamheid”; echter niet: “verkrijgers wiens werkzaamheid”).

33. De steller van het ontwerp moet nagaan of in het ontworpen artikel 11.9.3, tweede lid, 1°, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014, naast “de toelating” en “de archeologienota”, niet ook “de nota” moet worden vermeld.

34. In het ontworpen artikel 11.9.6, tweede lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 dienen de woorden “wordt verstaan” bij de tweede vermelding ervan te worden weggelaten.

35. In de beide leden van het ontworpen artikel 11.9.8 van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 wordt het aanvangspunt van de termijn voor de indiening van de desbetreffende premieaanvraag wellicht beter bepaald op “de kennisgeving” van de aktename van respectievelijk de archeologienota en de nota.

36. In het ontworpen artikel 11.9.10 wordt voorzien in de schorsing van de vastlegging of uitbetaling van de desbetreffende premie als de betrokkene tijdens of na afloop van het vermelde onderzoek met een beschuldiging wordt geconfronteerd (eerste lid) en in verval van het recht op de premie en terugvordering van ten onrechte uitgekeerde bedragen als de premienemer definitief schuldig wordt bevonden (tweede lid).

Wat het laatste betreft, gaat het aldus om een verplichte terugvordering van een toelage wegens niet-naleving van een toekenningsvoorwaarde, die niets toevoegt aan wat dienaangaande reeds is voorgeschreven in artikel 13, eerste lid, 1°, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’.⁹ De laatste zin van het ontworpen artikel 11.9.10, tweede lid, van het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 is dus overbodig (zie ook opmerking 7).

⁹ Die wet vindt toepassing op het Vlaamse Gewest op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten’.

Artikel 148

37. Met betrekking tot het ontworpen artikel 31, § 2, zesde lid, van het Varend erfgoedbesluit van 27 november 2015 (artikel 148, 4°, van het ontwerp) dient te worden herinnerd aan de volgende opmerking in advies 58.282/3 van 10 november 2015 over het ontwerp dat heeft geleid tot dat besluit, die *mutatis mutandis* ook op dat lid kan worden betrokken:

“In het vijfde lid van artikel 32, § 2, van het ontwerp is bepaald dat de helft van de toegekende beheerspremie kan worden teruggevorderd zo de premienemer het engagement tot openstelling van het beschermde varend erfgoed, vermeld in het vijfde lid (lees: het vierde lid) van die bepaling, naast zich neerlegt vóór de periode van tien jaar is verstreken. Het naast zich neerleggen van het vereiste van openstelling komt neer op het niet naleven van een subsidievoorwaarde.

Artikel 13, eerste lid, 1°, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’, die geldt voor de Vlaamse Gemeenschap op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’, bepaalt dat de begunstigde die de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend, gehouden is tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie.

Volgens de gemachtigde is het niet de bedoeling af te wijken van deze bepaling. Zij stelt voor de woorden ‘kan het agentschap de helft van de toegekende beheerspremie terugvorderen’ te vervangen door de woorden ‘wordt de helft van de toegekende beheerspremie teruggevorderd’.

Hiermee kan worden ingestemd voor zover het teruggevorderde deel evenredig is aan het aandeel in de premie dat extra werd toegekend voor de openstellingsmaatregelen.”

Artikel 149

38. De zinsnede “In voorkomend geval,” bij aanvang van artikel 149, tweede lid, van het ontwerp, is onduidelijk. Wellicht wordt het geval beoogd waarin een aanvraag tot aanduiding als erkende archeoloog in de zin van het eerste lid, is goedgekeurd. Dit wordt dan het best ook vermeld.

39. Eveneens ter wille van de duidelijkheid schrijve men in artikel 149, tweede lid, van het ontwerp “in artikel 3.5.2, 8°, van het besluit vermeld in het eerste lid” (niet: “in artikel 3.5.2, 8°”).

Artikel 153

40. De steller van het ontwerp dient na te gaan of het toepassingsgebied van de overgangsregel die in artikel 153 van het ontwerp wordt bepaald voor ontvankelijke premieaanvragen niet moet worden verruimd tot ontvankelijke subsidieaanvragen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME